

ZARZĄDZENIE NR 27/2/2021
PREZYDENTA MIASTA LESZNA

z dnia 17 lutego 2021 r.

w sprawie ochrony drzew i rozwoju terenów zieleni na terenie miasta Leszna

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i 12, art. 31, art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) oraz art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz.55 ze zm.)

zarządza się co następuje:

§ 1. W Lesznie prowadzi się ochronę drzew i dąży do rozwoju terenów zieleni.

§ 2. Zobowiązuje się podmioty zarządzające danymi nieruchomościami w imieniu Miasta Leszna, w tym komórki organizacyjne Urzędu Miasta Leszna i gminne jednostki organizacyjne, do dbałości o drzewa i krzewy, podejmowania działań zmierzających do zachowania jak największej liczby drzew na terenie Leszna, w szczególności w ramach planowanych i prowadzonych przez nie procesów inwestycyjnych.

§ 3. 1. W procesie planowania inwestycji należy:

1) każdorazowo umieścić w dokumentacji przetargowej zapisy pozwalające realizować zasady i obowiązki wynikające z niniejszego Zarządzenia;

2) przed przystąpieniem do opracowania rozwiązań projektowych w ramach dokumentacji projektowej, tj. projektu koncepcyjnego, projektu budowlanego i projektu wykonawczego, jeśli wstępna analiza terenowa wykaże taką potrzebę – wykonać wyprzedzająco operat dendrologiczny wraz z waloryzacją drzew i krzewów, wskazującą szczególnie wartościowe okazy lub obszary zieleni i zaleceniami dotyczącymi uniknięcia kolizji z planowaną inwestycją;

3) sporządzić operat dendrologiczny, o którym mowa w pkt. 2, zgodnie z wytycznymi określonymi w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia, przez osoby o kwalifikacjach określonych w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia;

4) w dokumentacji projektowej przedstawić, w miarę potrzeby, wariantowe rozwiązania projektowe, w tym minimalizujące kolizje z drzewami wykazanymi w operacie;

5) jeżeli nie zaistnieje potrzeba sporządzenia zgodnie z pkt 2, wyprzedzającego operatu dendrologicznego, operat ten należy sporządzić w ramach kompleksowego opracowania projektowego;

6) preferować rozwiązania przestrzenne i technologiczne zapewniające drzewom optymalne warunki siedliskowe oraz gwarantujące zachowanie przez drzewa żywotności, zawarte w operacie dendrologicznym;

7) wykonać projekt planu nasadzeń zastępczych w ilości nie mniejszej niż liczba usuwanych drzew.

2. Na etapie prowadzenia inwestycji należy:

1) zapewnić nadzór dendrologiczny nad ochroną zieleni na każdym etapie inwestycji przez osobę o kwalifikacjach określonych w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia;

2) stosować rozwiązania przestrzenne i technologiczne niezbędne do zapewniania drzewom żywotności i optymalnych warunków siedliskowych, zawarte w operacie dendrologicznym.

§ 4. 1. Jeżeli pomimo podjęcia działań, wynikających z § 3 ust. 1 pkt 5, 6, nie ma możliwości zachowania drzew, co wykazuje operat, należy wyrównać stratę w przyrodzie poprzez dokonanie nasadzeń zastępczych w ilości nie mniejszej niż liczba usuwanych drzew, w przypadku gdy decyzja administracyjna nie ustaliła obowiązku wykonania nasadzeń zastępczych lub gdy zezwolenie na usunięcie drzew nie było wymagane.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, na podstawie § 3 ust. 1 pkt. 7 nasadzenia zastępcze wykonuje się w pierwszej kolejności na terenie tej samej działki geodezyjnej lub w obrębie nieruchomości lub inwestycji.

3. W przypadku braku możliwości przeprowadzenia nasadzeń zastępczych na obszarze tej samej działki geodezyjnej lub w obrębie nieruchomości lub w obrębie inwestycji, dopuszcza się nasadzenia drzew na innych terenach, w pierwszej kolejności proponując tereny w jak najmniejszej odległości od miejsc usunięcia drzew, za zgodą właściciela nieruchomości i potwierdzeniem przez właściciela zachowania trwałości nasadzeń.

§ 5. 1. Jeżeli teren zarządzany (używany) dotychczas, w imieniu Miasta Leszno przez komórkę organizacyjną Urzędu Miasta Leszno lub jednostkę organizacyjną Miasta Leszno zostanie przekazany do zarządzania (używania) innemu podmiotowi, który nie jest komórką organizacyjną Urzędu Miasta Leszno lub jednostką organizacyjną Miasta Leszno, dotychczasowy zarządca (podmiot używający) ma obowiązek nadal realizować zadania określone w § 3-4.

2. W razie przekazania, udostępnienia zarządzanej (używanej) nieruchomości lub jej części (zarówno odpłatnie, jak i nieodpłatnie) w imieniu Miasta Leszno przez komórkę organizacyjną Urzędu Miasta Leszno lub jednostkę organizacyjną Miasta Leszno, innemu podmiotowi do czasowego korzystania w celach inwestycyjnych, przekazująca lub udostępniająca komórka organizacyjna Urzędu Miasta Leszno lub jednostka organizacyjna Miasta Leszno zobowiązana jest do nałożenia na korzystającego z przekazanej lub udostępnionej nieruchomości lub jej części, obowiązku stosowania się do zasad i obowiązków wynikających z zapisów niniejszego Zarządzenia. Obowiązek, o którym mowa w zdaniu pierwszym zostanie nałożony na osobę trzecią na podstawie stosownych zapisów umowy lub protokołu uzgodnień oraz protokołu przekazania terenu, spisanych między udostępniającą teren w imieniu Miasta Leszno komórką organizacyjną Urzędu Miasta Leszno lub jednostką organizacyjną Miasta Leszno, a osobą trzecią.

§ 6. 1. Wykonanie zarządzenia powierza się kierownikom i naczelnikom komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Leszno i gminnych jednostek organizacyjnych oraz kierownikom i naczelnikom innych podmiotów zarządzających nieruchomościami w imieniu Miasta Leszno.

2. Koordynację i egzekwowanie prawidłowej realizacji zadań przez podmioty wskazane w ust. 1 powierza się koordynatorowi zieleni miejskiej.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Załącznik Nr 1 do zarządzenia

Nr 27/2/2021

Prezydenta Miasta Leszna

z dnia 17 lutego 2021 r.

Wytyczne do wykonania operatu dendrologicznego z waloryzacją drzew i krzewów, wskazującą szczególnie wartościowe okazy lub obszary zieleni i zaleceniami dotyczącymi uniknięcia kolizji z planowaną inwestycją.

1. Operat dendrologiczny o którym mowa w §3 ust. 1 stanowi rodzaj specjalistycznej dokumentacji wchodzącej w skład projektu koncepcyjnego, projektu budowlanego oraz projektu wykonawczego inwestycji, opracowanej dla potrzeb skutecznej ochrony drzew i sporządzanej wyprzedzająco w stosunku do rozwiązań projektowych lub w ramach kompleksowego procesu projektowego
2. Operat dendrologiczny składa się z:
 - 1) szczegółowej inwentaryzacji i waloryzacji dendrologicznej¹ zawierającej:
 - a. w części opisowej:
 - datę wykonania inwentaryzacji,
 - numery inwentaryzacyjne,
 - nazwy gatunkowe (nazwa rodzajowa z epitetem gatunkowym w języku polskim i łacińskim) wraz z nazwami odmian, jeżeli występują,
 - parametry drzew i krzewów: obwód pnia drzewa mierzony na wysokości 130 cm [cm], średnica korony drzewa [m], wysokość drzewa [m], powierzchnia zajmowanych zadrzewień grupowych [m²]², powierzchnia krzewów [m²], dodatkowo obwód pnia drzewa mierzony na wysokości 5 cm dla drzew, których obwody na tej wysokości wynoszą poniżej 50 cm, 65 cm, 80 cm [cm]³,

¹ Inwentaryzować należy wszystkie drzewa, które zasięgiem rzutu korony +1m, jednak nie mniej niż 10m, nachodzą na teren inwestycji wraz z jej pasem technologicznym (organizacja placu budowy, zaplecze budowy itp.).

² Zadrzewienia grupowe rozumiane są jako drzewa o jednolitym zwarcie. Jest to co najmniej 1 drzewo na 4 m² o minimalnej powierzchni terenu 200 m², w uzasadnionych przypadkach można zastosować inwentaryzację powierzchniową ze wskazaniem tylko drzew o obwodzie powyżej 50 cm na wysokości 5 cm (ewentualnie drzew o mniejszym obwodzie, jeżeli osoba wykonująca inwentaryzację uzna, że są one cenne ze względu na wartość przyrodniczą, kompozycyjną, taksonomiczną, siedliska gatunków chronionych i/lub długowieczność). Do zadrzewień grupowych zalicza się drzewa i

- opis warunków siedliskowych na terenie planowanej inwestycji;

b. w części graficznej:

- numer inwentaryzacyjny;
- lokalizację wyznaczoną geodezyjnie wraz z odniesieniem do granic widocznych w terenie;
- korony drzew, powierzchni zadrzewień grupowych lub krzewów, a także, w uzasadnionych przypadkach z kolizją planowanej infrastruktury;
- lokalizację budynków i innych obiektów, chodników, dróg, granic działek, instalacji znajdujących się w pobliżu drzew;

2) projektu gospodarki drzewostanem oraz projektu ochrony drzew na terenie budowy, zawierający:

a. w części opisowej:

- wykaz wraz z waloryzacją drzew i zadrzewień grupowych, krzewów do zachowania, szczególnego zabezpieczenia, objęcia opinią lub ekspertyzą dendrologiczną, do pielęgnacji, przesadzenia, koniecznego usunięcia oraz drzew, które widnieją na mapie zasadniczej, lecz nie stwierdzono ich obecności w terenie, a także do objęcia monitoringiem w okresie 5 lat po zakończeniu inwestycji;
- wyznaczenie stref ochronnych drzew zgodnych z zasięgiem korony drzew powiększonym o 1 m lub w przypadkach wskazanych przez specjalistę, zgodnie z Tab. 1;
- opis kolizji⁴ planowanej inwestycji z drzewem, zadrzewieniem grupowym i krzewami;
- rozwiązania projektowe, techniczne i wykonawcze umożliwiające uniknięcie kolizji planowanej inwestycji z drzewami i zadrzewieniami grupowymi - projekt ochrony drzew⁵;

krzewy tam, gdzie nie jest możliwa lub uzasadniona ich jednoznaczna identyfikacja i lokalizacja lub są to drzewa wymagające jednolitych zabiegów.

³ Dotyczy drzew, których obwód pnia na wysokości 5 cm przekracza: a) 80 cm – w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego, klonu srebrzystego; b) 65 cm – w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej, platanu klonolistnego; c) 50 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew.

⁴ Kolizja zachodzi tam, gdzie oddziaływanie planowanej inwestycji ingeruje w wyznaczone strefy ochronne drzew oraz tam, gdzie planowana inwestycja może spowodować częściową utratę systemu korzeniowego lub korony drzewa i pogorszenie jego stanu zdrowotnego;

- zalecenia do prowadzenia dokumentacji i raportu w zakresie pielęgnacji i ochrony drzew na terenie budowy;
- wskazania do projektu organizacji placu budowy;
- indywidualne zalecenia w zakresie technik ochronnych drzew;
- przyczynę usunięcia drzewa: stan sanitarny, zagrożenie dla ludzi i mienia, kolizja z infrastrukturą, kolizja z planowaną inwestycją oraz inne;

b. w części graficznej:

- kolizję planowanej inwestycji z drzewami sporządzoną na projekcie zagospodarowania terenu;
- rozwiązania alternatywne uniknięcia kolizji inwestycji z drzewami, wyznaczenie stref ochronnych drzew, względem projektu zagospodarowania terenu;
- lokalizację drzew, zadrzewień grupowych, krzewów z przeznaczeniem do zachowania i ochrony, z zaznaczeniem strefy ochrony drzew, szczególnego zabezpieczenia, do objęcia opinią lub ekspertyzą dendrologiczną, do pielęgnacji, do przesadzenia i koniecznego usunięcia oraz drzew, które widnieją na mapie zasadniczej lecz nie stwierdzono ich obecności w terenie, a także do objęcia monitoringiem w okresie 5 lat po zakończeniu inwestycji;
- lokalizację ogrodzeń ochronnych drzew;
- lokalizację ścian projektowanych wykopów, ekranów korzeniowych;
- trasy poprowadzenia dróg tymczasowych;
- położenie strefy postoju ciężkiego sprzętu;
- lokalizację strefy ściółkowania i nawadniania roślin;

c. projekt gospodarki i projekt ochrony drzew na placu budowy nie jest wymagany na etapie operatu dendrologicznego sporządzanego wyprzedzająco, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 Zarządzenia.

⁵ Przykładowe rozwiązania ochronne: deskowanie, wyгородzenie, powierzchniowe zabezpieczenie strefy korzeniowej przed zagęszczeniem, bezrozkopowe technologie prowadzenia prac, wykopy ręczne, wydmuchiwanie gruntu, podwieszenie konarów i gałęzi, nawierzchnie przepuszczalne, płytkie, nadwieszane krawężniki i obrzeża, chodniki rampowe itp.

Tabela 1. Wielkość strefy ochronnej drzew z uwzględnieniem żywotności drzew (Szczepanowska, H.B., *Drzewa w mieście*, Warszawa: Hortpress, 2001.)

Grupa wiekowa drzew	Minimalny promień strefy ochronnej [m] mierzony od granicy pnia drzewa	
	Drzewa żywotne	Drzewa osłabione
Drzewa młode o obwodzie pnia do 60 cm	2	3
Drzewa w średnim wieku o obwodzie pnia do 120 cm	3	5
Drzewa dojrzałe i starsze o obwodzie pnia powyżej 120 cm	4	6

3. Projekt nasadzeń zastępczych, o którym mowa w § 3, ust. 7, stanowi rodzaj specjalistycznej dokumentacji, wchodzącej w skład projektu budowlanego i wykonawczego, opracowanej dla potrzeb realizacji kompensacji przyrodniczej. Projekt nasadzeń zastępczych powinien zawierać m. in:

1) w części opisowej:

- a. ogólną charakterystykę terenu i warunków siedliskowych;
- b. założenia projektowe, projektowane układy zieleni wysokiej i niskiej z uzasadnieniem kompozycji szaty roślinnej;
- c. szczegóły realizacyjne, m. in przygotowanie terenu pod nasadzenia, sposób sadzenia, zastosowanie specjalistycznych rozwiązań technicznych służących nasadzeniu drzew w szczególnych warunkach (komórki glebowe, ekrany korzeniowe, nawierzchnie rampowe itp.);

- d. szczegółowy wykaz projektowanych elementów szaty roślinnej zawierający m.in. liczbę porządkową (nie pokrywającą się z numerem inwentaryzacyjnym), nazwę gatunku: nazwa rodzaju, epitet gatunkowy wraz z odmianą w języku polskim i łacińskim;
 - e. parametry materiału przewidzianego do posadzenia, ilości, gęstości sadzenia, zalecenia jakościowe dla ozdobnego materiału szkółkarskiego oraz opis wad niedopuszczalnych;
 - f. określenie warunków i wymagań w zakresie utrzymania oraz pielęgnacji zieleni;
- 2) w części graficznej:
- a. lokalizację obiektu w terenie;
 - b. liczbę porządkową (nie pokrywającą się z numerem inwentaryzacyjnym).

Załącznik Nr 2 do zarządzenia

Nr 27/2/2021

Prezydenta Miasta Leszna

z dnia 17 lutego 2021 r.

**Kwalifikacje osób wykonujących inwentaryzację wraz z waloryzacją drzew
i krzewów, Projekt Ochrony Drzew oraz osób pełniących nadzór
dendrologiczny**

1. Operat dendrologiczny, o którym mowa w §3 ust. 1 oraz nadzór dendrologiczny o którym mowa w §3 ust. 2 mogą sprawować osoby o następujących kwalifikacjach:
 - 1) wykształcenie wyższe o kierunku: architektura krajobrazu, ogrodnictwo, biologia, ochrona środowiska lub inne równoważne z udokumentowanym rocznym doświadczeniem w pracy na terenach zieleni;
 - 2) inspektor nadzoru dendrologicznego, inspektor nadzoru terenów zieleni lub inne równoważne udokumentowane świadectwem lub certyfikatem oraz z udokumentowanym rocznym doświadczeniem w pracy na terenach zieleni.